

AKTIVNOST GRIŽANSKO-BRIBIRSKE GRUPE U ZAGREBU (Period 1936. do konca 1941. godine)

Velik, možemo reći pretežan, dio radnih ljudi Vinodola bio je prisiljen tražiti zaposlenje izvan svoga kraja, jer ih je zaostala privreda i konstantna kriza zaposlenja tjerala da traže posao diljem bivše Jugoslavije.

U takvim uvjetima živjeli su, radili i djelovali radni ljudi Vinodola razasuti širom zemlje, a jače koncentracije bile su u velikim gradovima: Beogradu, Zagrebu, Splitu, Sarajevu itd. U tim gradovima oni su se uklapali u sve nevolje i probleme koji su tištili radničku klasu pa je normalno da su se i borili kroz razne napredne organizacije, da bi poboljšali teške uvjete života i rada. Svakako da je za sve njih koji nisu direktno povezani u KPJ ili SKOJ, bila najpristupačnija organizacija URSS-a (Ujedinjeni radnički savez sindikata) koja je obuhvaćala sve strukovne saveze i doratnim godinama bila vođena od KPJ.

Radni ljudi Vinodola su na taj način ulazili u organiziranu borbu za svoja prava, da bi se potkraj tridesetih godina, kada je zaprijetila fašistička opasnost, sve više zbijali oko KPJ i njezine linije borbe protiv fašizma.

Tako su nikle mnoge organizirane aktivnosti Vinodolaca, u gotovo svim većim gradovima gdje su radili i živjeli. Ovaj osvrt odnosi se samo na jedan primjer organizirane djelatnosti grupe radnika iz Vinodola, i to u Zagrebu, gdje je vrlo uspješno djelovala objedinjena grupa mladih radnika građevinara iz Grižana i Bribira u vremenu od 1936. do 1942. godine.

Zagreb, kao najrazvijeniji privredni i kulturni centar Hrvatske, bio je jedno od najvećih gradilišta, gdje su radnici i službenici Vinodola nalazili zaposlenje.

Velikom koncentracijom radnika, u Zagrebu se u spomenutom razdoblju, između dva rata, razvila veoma organizirana revolucionarna borba protiv nenarodnih režima.

Ne ulazeći u ranije godine klasne borbe Vinodolaca u Zagrebu, potrebno je istaknuti, ali samo kao detalj i isječak, razdoblje od 1936. do 1940. godine, kada se rasplamsao sindikalni pokret URSS-a kojim je rukovodila KPJ. To je razdoblje mnogobrojnih i masovnih štrajkova u raznim granama privrede, političkih demonstracija i drugih oblika borbe, čiji su glavni realizatori bile URSS-ove organizacije, SKOJ i svi napredni elementi toga grada.

Borba protiv razbijačkih organizacija HRS-a (Hrvatski radnički savez) i JUGORAS-a (Jugoslavenski radnički savez) kao eksponenata buržoaske vlasti i stranaka, vodila se usporedo s borbom za klasna, politička i socijalna prava radnika. S druge strane, to se razdoblje po vremenu poklapa s revolucijom u Španjolskoj, pa su svi spomenuti oblici borbe bili usmjereni i na punu podršku i popularizaciju borbe španjolskog naroda. U tim godinama stečeno

je dragocjeno organizaciono i revolucionarno iskustvo, koje je mnogo pridonijelo kasnijem revolucionarnom pokretu i oružanoj borbi u okupiranom Zagrebu. Članstvo URSS-a organizirano u raznim oblicima sportskih, kulturnih i drugih organizacija vođenih od KPJ, objektivno gledano, predstavljalo je, kako pred rat tako i u NOB-u, borbenu jezgru otpora okupatoru u Zagrebu i uopće.

Radnici iz vinodolskih mjesta: Grižana, Bribira, Ledenica, Krmpota, Triblja, Crikvenice i svih ostalih sadašnje općine Crikvenica, koji su desetljećima radili u Zagrebu, u pretežnom broju bili su organizirani članovi URSS-a. Desetine među njima bili su od prije aktivni sudionici u mnogim štrajkovima i demonstracijama, koje je organizirao URSS i KP.

Posebno su se istaknuli građevinski radnici Grižana i Bribira u velikom dvomjesečnom štrajku građevinara u Zagrebu 1936. godine, kada su se borili za svoja socijalna i klasno-politička prava, a usporedo s tom borbom slamali i razbijačku, »štrajkbrehersku« rabotu HRS-a i JUGORAS-a. Okupljeni u raznim strukovnim savezima, a u ogromnom broju građevinskom, mnogi mladi radnici Vinodola su po prvi put koraknuli svjesno i organizirano u radnički pokret u tom štrajku.

Politički zborovi koje je URSS organizirao u zgradi bivšeg radničkog doma »Vilima Bukšeka«, imali su velik utjecaj za njihovu političku orijentaciju. Najvrednije što smo stekli kroz aktivnost u URSS-u, bilo je saznanje o oblicima borbe radničke klase i neophodnosti čvrste organizacije i drugarske sloge.

Aktivnost u redovima URSS-a svjesno nas je prožela i orijentirala za nastupajuće borbe, a to se najbolje uočilo kada je fašistički okupator zavladao zemljom. Sudjelovanje mladih građevinara Vinodola u tom velikom štrajku, zajedno s radnicima iz Zagreba, Zagorja, Međimurja, Dalmacije i drugih krajeva, u radničkim udarnim grupama koje je URSS organizirao da bi razbio »štrajkbrehere«, osigurao štrajkaške zborove, mjesta kolektivne ishrane štrajkaša, kao i radnička zborišta iza hotela »Esplanade« i palače »Socijalnog osiguranja«, gdje su se stalno nalazile tisuće građevinara-štrajkaša, bile su za mnoge od nas prve organizirane političke i borbene akcije.

Krajem 1940. godine režim Cvetković-Maček zabranio je rad URSS-a, ali za naš revolucionarni odgoj URSS je već do tada učinio mnogo, a posebno stečeno saznanje da ga je vodila KPJ čijim smo se borcima osjećali. Aktivnost u URSS-ovim sindikatima nas je objedinila i politički povezala, iako smo bili rasuti po brojnim poduzećima u Zagrebu. Normalno je bilo da smo se više lokalno povezivali, tako da su bile formirane grupe iz pojedinih mjesta, npr. Grižana i Bribira, ali kasnije su se u novim uvjetima međusobno spajale. URSS nije imao tako sistematski razvijenu organizaciju i principe rada kao KP, pa je shvatljivo da smo se više povezivali po poznanstvu i mjestu rada. Međutim, to je kasnije, početkom 1941. godine i u razdoblju NOB-a, bilo naše preimućstvo, jer smo se tako lokalno okupljeni mogli vrlo uspješno povezati i uklopiti u NOP u Vinodolu, gdje smo gravitirali i izražavali želju da se borimo.

Naročito je bila brojna i kompaktna grupa iz Grižana, čiji su radnici bili koncentrirani u nekoliko velikih građevinskih poduzeća, a koja je brojila oko 100 organiziranih članova URSS-a. Kompaktnost i politička opredijeljenost grižanske grupe jačala je stalno kroz aktivnost u URSS-u, a ostala je tako jedinstvena i u toku NOB-a.

U okviru ovih aktivnosti od 1936. pa sve do 1941. godine, isticao se Slavko Blašković iz Grižana, predratni član KP, metalski radnik u Željezničkoj radionici Zagreb. Njegov utjecaj na nas, tada još komuniste samo po osjećanju, bio je velik. On nam je objašnjavao putove revolucionarne borbe radničke klase i ulogu KP u njoj, ulogu URSS-a čije akcije usmjerava KP, razbijačku djelatnost HRS-a i JUGORAS-a, Mačekovu politiku i njegove SZ (se-ljačka zaštita). Njegov rad pravilno je usmjeravao našu političku orijentaciju, u tom razdoblju punom reakcionarnih političkih previranja, koja su imala za cilj razbijanje narodnog jedinstva uopće, a posebno radničke klase, kada je to jedinstvo bila garancija za uspješnu borbu protiv nastupajuće fašističke opasnosti. Njegova je zasluga da je grižanska grupa dobila koncem 1939. i jedan od prvih primjeraka historije SKP(b), koji su stigli u Zagreb, kao i brojne knjige sovjetske literature (Maksima Gorkog, Fjodora Glatkova i drugih). Blašković nam je objašnjavao temeljne postavke marksizma i lenjinizma, ulogu KP i radničke klase. U tom razdoblju sve do okupacije Zagreba, 1941. godine, Blašković je uz sebe vezao mnoge napredne drugove kao: Tomu Mavrića, Ivicu Baretića, Juricu Kneza, Vilima Barca, Ivicu Gašparovića-Gašu, Stjepana Baretića Vrančinu, Filipa i Matu Kneza, Stjepana i Nikolu Matića, Šimu Brnčića Tramvajca i Ivu Stipaničića (svi iz Grižana).

Važan moment, koji je još organiziranije razvio aktivnost grižanske grupe, bilo je povezivanje s drugovima iz Bribira u 1938. godini. Tada se Ivo Stipaničić upoznao s Jožom Skočilićem (Jakovljević), a nedugo zatim i s Jožom Kalafatićem Malicijom, Miškom Antonićem, Zvonkom Barcem klenom, Androm Pančićem i Ivanom Kalimanom (svi iz Bribira). Oni su također bili sindikalno organizirani u URSS-u i SBOTIČ-u (činovnička sindikalna organizacija) i udruženju PTT (organizacija pošte, telefona i telegrafa) u Zagrebu. Ovaj momenat utjecao je na daljnje širenje i intenzitet naše aktivnosti, kroz organizaciju Crvene pomoći (pomoć španjolskoj revoluciji) i u aktivnosti u okviru Stranke radnog naroda, a osobito u vrijeme izbora 1938. godine (Maček-Cvetković), kada smo se našli na strani opozicije. Od tada Grižanci i Bribirci u Zagrebu stalno jačaju svoje kontakte, kako god se približavala fašistička opasnost.

Kada je koncem 1940. godine vlada Cvetković-Maček zabranila rad URSS-a, pojačao se pritisak i teror monarhofašističkog režima, demagoška propaganda Mačekovaca i proustaških organizacija, kao i vrbovanje radnika. Fašizam je bio zavladao većim dijelom Evrope, a vlada bivše Jugoslavije sve se više orijentirala k fašizmu, a da bi obmanula mase provodi djelomičnu mobilizaciju.

U tom vremenu i KP pristupa širokoj mobilizaciji naroda i pripremama za otpor fašizmu, koji neposredno prijeti. Članovi KP krenuli su u narod, provodeći u djelo odluke V zemaljske konferencije KPJ održane u toku 1940. godine. Početkom 1941. godine grižanska grupa je bila u izvjesnom smislu oslabljena odlaskom nekoliko aktivnih drugova na vojnu vježbu. To su bili drugovi: Tomo Mavrić, Ivica Baretić, Jurica Knez, Vilim Barac i Filip Knez. Oni se više nisu vraćali u Zagreb, nego su poslije sloma bivše Jugoslavije i rasula njene vojske ostali u Vinodolu i odmah se uključili u pripreme NOP-a, uspostavivši vezu s nama u Zagrebu preko Ivice Baretića i Vilima Barca.

Zagreb je okupiran 10. travnja 1941. godine. Već od prvog dana, grad je podvrgnut strahovitom teroru ustaša i Gestapoa. Krajem travnja 1941.

godine Joža Skočilić i Mirko Radalj Crni, tada članovi KP u partijskoj organizaciji Glavne pošte Zagreb, ugovorili su s Ivom Stipaničićem sastanak na kojem su saopćili, da se grižansko-bribirska grupa povezuje uz organizaciju KP Glavne pošte Zagreb i da će ubuduće naš rad teći pod rukovodstvom ove organizacije KP, a veza s KP će se održavati preko Skočilića i Radalja.

Negdje polovicom lipnja 1941. godine postavljen nam je zadatak da se objedinjena grupa Grižane-Bribir reorganizira kroz organizaciju Narodne pomoći.

U toku lipnja 1941. godine u Zagrebu se formiraju pododbori Narodne pomoći na cijelom njegovom teritoriju. Pododborima rukovode rajonski odbori, a s njima mjesni odbor Narodne pomoći za Zagreb, pod rukovodstvom CK KPH, formira se pokrajinski odbor Narodne pomoći za Hrvatsku, a sve po inicijativi CK KPH, kako bi što dublje prodrla u narod i vezivala ga uz narodnooslobodilački pokret.

Tako je nastao i naš pododbor Narodne pomoći u Zagrebu. Prema postavljenim zadacima, ovaj novi organizacioni oblik predstavljao je još veće učvršćenje naše grupe, ali i odgovornost. Evo postavljenih zadataka u osnovi:

1. Da se organizira pododbor Narodne pomoći na teritoriju krajnjeg istočnog dijela Maksimirske ceste i Jordanovca. Da se, pored toga, organizacijom zahvati novogradnje na Radničkom dolu broj 38 a i 38 b, adaptacija Hotela »Milinov« (sada Hotel »Dubrovnik«). Sve te radove izvodilo je građevinsko poduzeće inž. Ante Grgić, gdje je Ivo Stipaničić tada stalno bio zaposlen kao građevinski poslovođa. Također je trebalo uklopiti i čitav kompleks gradnji zakladne bolnice u Rebru, koje je izvodilo GP inž. Mate Crnić, gdje je također radilo mnogo Grižanaca i Bribiraca građevinara. Na tom teritoriju i spomenutim gradnjama stanovalo je i radilo oko 150 građevinskih radnika iz Grižana i Bribira, koje je trebalo obuhvatiti organizacijom Narodne pomoći.

2. Da se organizacija širi i omasovi i u drugim skupinama radnika, ali uz najveći oprez, kako bi se osigurala konspiracija rada i onemogućile provale.

3. Organizacija će djelovati na liniji političke platforme KPJ i NOP, razobličavajući fašizam, mačekovu i kvislinšku politiku, na prikupljanju materijalne pomoći, novcu, sanitetskom materijalu, štamparskom materijalu, odjevnim predmetima, oružju i municiji.

4. Pronaći sigurna skloništa i stanove povjerljivih obitelji, za slučaj potrebe sklanjanja kompromitiranih aktivista i one koje uputi više rukovodstvo.

5. Odabrati manje grupe provjerenih drugova, koje će po potrebi rasturati ilegalni materijal, koji će nam dostavljati Joža Skočilić i Mirko Radalj.

6. Stvoriti kanale i osigurati stalnu vezu s NOP-om u Vinodolu, odrediti javke kurira iz Vinodola, u cilju najtješnje suradnje i sigurnijeg odlaska u partizane iz Zagreba.

Već koncem lipnja 1941. godine, odmah poslije fašističkog napada na SSSR, formirali smo pododbor Narodne pomoći od 11 članova, u koji su ušli: Stevo Baretić Vrančina, zidar, njegova drugarica Marija, tekstilac, Filip Knez, zidar, Šime Brnčić, tramvajac, Stjepan Matić, zidar, Ivica Gašparović Gašo, ličilac, Drago Kinkela, zidar, Ivan Barinja, službenik, Mirko Čudina,

radnik iz Šibenika, Ante Kaleb, brijač iz Šibenika, i Ivo Stipaničić, građevinski poslovođa.

Za predsjednika pododbora izabran je Ivo Stipaničić, a za zamjenika Ante Kaleb. Sastav pododbora okupio je iskusne akviste, još iz vremena URSS-ovih sindikata, međusobno poznate i do kraja odane radničkom pokretu. Aktivnost pododbora započela je već na prvoj sjednici, jer smo poslije objašnjenja naše nove uloge i činjenice da smo povezani s organizacijom KP odmah pristupili razradi i podjeli zadataka na članove pododbora i zaključili kako ćemo ih izvršavati. Predsjednik pododbora Stipaničić je zadužen da drži partijsku vezu s organizacijom KP preko Jože Skočilića, a zatim sa svim članovima pododbora, koji su bili zaposleni i nastanjeni na više građevina i raznim dijelovima grada, da saziva sjednice i upoznaje pododbor sa zadacima, prima i razrađuje partijsku i drugu štampu NOP-a na sastancima, koju će primati od Jože Skočilića.

Na jednom slijedećem sastanku upoznali smo se s letkom CK KPJ od travnja 1941. kojom se narodi Jugoslavije pozivaju da stupaju u borbu protiv fašizma a koji je još u toku travnja 1941. rasturan u cijelom Zagrebu. Isto tako upoznali smo se i s majskim proglasom CK KPJ koji nam je uručio Skočilić.

Do konca srpnja 1941. godine odbor je postigao i prve rezultate, naročito u prikupljanje novčane pomoći i okupljanju simpatizera NOP-a. Prikupljena pomoć i novčana i materijalna predavala se Joži Skočiliću a materijalna Joži Kalafatiću Maliciji, koji je taj materijal dalje predavao Ivanu Kalimanu iz Bribira, trgovačkom poslovođu u Ilici, gdje je bio rajonski punkt Narodne pomoći. Kasnije, u toku NOB-a, saznali smo da je Skočilić partijsku štampu, letke i biltene dobivao od Vlade Lončarića, španjolskog borca, koji je tada bio član Rajonskom komiteta KPH u Zagrebu i zadužen u tehnicu KPH za rasturanje tog materijala.

Konspiraciji rada davalo se put značaj, jer je to bio uvjet presudno važan za naš opstanak. Jedino se pododbor međusobno poznavao a svaki je član samostalno okupljao oko sebe grupe simpatizera i prilagača pomoći, povezivao se s obiteljima i imao i takve gdje je mogao doći i dovesti po potrebi osobu koju je želio. Svaki izostanak s rada trebalo je najaviti, a pored toga gotovo svaki dan smo provjeravali da li se članovi pododbora nalaze na radnom mjestu. Pristup građanima u cilju njihova uklapanja u organizaciju Narodne pomoći bio je potpuno normalan ali vrlo oprezan, jer i najmanja greška, ili nepromišljeno istrčavanje, moglo je završiti kobno za cijelu organizaciju.

Rezultati takvoga rada bili su zapaženi već u srpnju i idućim mjesecima. Svi članovi pododbora imali su svoje brojne grupe, tako da se već tada okupilo oko pododbora više od 200 simpatizera i redovnih prilagača u novcu i ostalom. Pojedine porodice stavile su na raspolaganje svoje stanove, gdje smo nesmetano mogli doći i sastati se, dogovarati o zadacima i slušati radio-vijesti. Danas je teško stvarno ocijeniti koliki je broj simpatizera bio u toku 1941. godine, okupljenih oko pododbora. U toku čitave 1941. godine, pa sve do odlaska većeg broja članova pododbora u partizane, predavalo se Skočiliću, a po njegovom odlasku u partizane Joži Kalafatiću i Mirku Radalju, pozamašne svote novaca i drugog sabranog materijala, tako da je pod odbor bio stalno pohvaljivan od partijske organizacije

Glavne pošte Zagreb za razvijenu aktivnost. U toku srpnja 1941. godine predsjednik pododbora Stipaničić primljen je u kandidate KP u organizaciji KP Glavne pošte Zagreb, što su mu saopćili Skočilić i Mirko Radalj, a to je bilo priznanje za aktivan rad pododbora. Sastanci pododbora održavani su većinom na gradnjama u Radničkom dolu 38a i 38b, na kojima su češće prisustvovali Skočilić, Kalafatić i Radalj. Značajnu pomoć u tome dale su obitelji Stjepana Baretića Vrančine i njegova drugarica Marija, Stjepan Vajdić, bravar, na Jordanovcu, inače potpuno slijep, zatim Ivan Barinja s Trešnjevke i inž. Ante Grgić, građevinski poduzetnik, kod kojeg smo mnogi od nas radili, inače odani simpatizer NOP-a i stalni prilagač u novcu za Narodnu pomoć. On je čak i svoju kancelariju stavio na uslugu pododboru u podnevnim satima.

Aktivnost pododbora izrazila se u nekoliko navrata i u organiziranom bacanju letaka, na području Maksimirske ceste i Jordanovca, a jednom smo dobili zadatak ubaciti letke i u krug komande zrakoplovstva NDH u Maksimirskoj ulici koja se nalazila u bivšem »Švarcovom domu«, što je s punim uspjehom izvršeno. U srpnju 1941. godine, kada je Slavko Blašković već bio u ilegalnosti, upućivao nam je drugove koje nismo poznavali i koje smo sklanjali. I sam Blašković je prije prebacivanja u partizane kao ilegalac bio sklonjen na našoj zgradi u Radničkom dolu 38, gdje smo mu osigurali višednevni boravak i ishranu, kao i kontakte s njegovim drugovima iz željezničke radionice, koji su dolazili kod njega.

Ipak najveći doprinos te organizirane grupe Grižanaca i Bribiraca bio je na okupljanje naših ljudi u Zagrebu, na političkom djelovanju među njima, objašnjavanju NOB-a, uloge KP i razobličavanju fašizma i razvijanja saznanja da samo borbom možemo steći slobodu naroda i radničke klase.

Značajan uspjeh pododbora je uspostavljanje veze s NOP-om u Vinodolu, a kasnije s KK KPH Crikvenica preko Tome Mavrića, Slavka Blaškovića i Jurice Kneza.

Veza s Vinodolom je uspostavljena već u kolovozu 1941. godine a održavali su je drugovi Ivica Baretić i Vilim Barac koji su aktivno radili na terenu Crikvenice. U toku 1941. godine pa sve do polovice travnja 1942. godine dolazili su k nama u Zagreb i informirali nas o situaciji i razvoju NOP-a u Vinodolu, a mi njih o aktivnosti pododbora i zajedničkom radu Bribiraca i Grižanaca u Zagrebu i mogućnostima odlazaka u partizane. Kontakti s KPH Crikvenica značili su mnogo za naš rad u Zagrebu. Prvi uspjesi NOP-a u Vinodolu podizali su moral naših ljudi u Zagrebu i obavezivali ih.

Tako se u osnovi odvijao rad pododbora u toku cijele 1941. godine do travnja 1942. godine, kada je došlo vrijeme da odu u partizane još neki drugovi.

U radu nije bilo kriza kao i provala do tog vremena, unatoč velikom krugu povezanih u pododboru.

U jesen 1941. godine, kada je CK KPH izdao okružnicu broj 3 a kasnije i broj 4, pristupili su njenoj razradi i u našem pododboru. Od tada pa dalje, u toku 1942, stvara se široka mreža NOO u cijeloj Hrvatskoj. U samom Zagrebu odbori i pododbori Narodne pomoći bili su u mnogim slučajevima jezgro i osnova za nove NOO kao istinski izraz vlasti radnog naroda. Odlaskom Jože Skočilića u partizane, u prosincu 1941. godine, veza s partijskom organizacijom Glavne pošte Zagreb održavala se sada putem Mirka Radalja, člana KP u toj radnoj organizaciji. Početkom travnja 1942. godine

Kotarski komitet KPH Crikvenica putem Ivica Baretića obavijestio je pododbor u Zagrebu da je formirana Grižanska četa kao treća četa bataljona »Matija Gubec«, i da bi bilo potrebno da Ivo Stipaničić krene u partizane čim stigne iduća veza, koja će mu osigurati prebacivanje u Grižanski parti-zanski logor. Da o tome odbor obavijesti partijsku organizaciju PTT Zagreb, što je i učinjeno putem Mirka Radalja. Nekoliko dana iza toga stigla je i veza iz Vinodola i to Vilim Barac iz KK KPH Crikvenica, koji je prisustvo-vao našoj zadnjoj sjednici pododbora, na kojoj se Stipaničić oprostio i pre-dao dužnost predsjednika Joži Kalafatiću Maliciji, a Ante Kaleb ostao je dalje zamjenik predsjednika što je i prihvaćeno. Tako je 15. travnja 1942. još jedan član pododbora otišao u partizane gdje je određen za političkog delegata u četi, a početkom svibnja 1942. postavljen za političkog komesara Grižanske čete.

Mjesec dana kasnije stigao je iz Zagreba u partizane i Joža Kalafatić Malicija, a s pododborom u Zagrebu, u toku 1942. godine, rukovodio je Ante Kaleb do reorganizacije pododbora i stvaranja NOO-a.

Ako bismo sada izvukli neki zaključak o aktivnosti grižansko-bribirske grupe u Zagrebu, onda bi u njemu bile značajne slijedeće činjenice:

1. Da je grižansko-bribirska grupa aktivista, koja je bila vrlo aktivna u URSS-u razdoblju od 1936. do 1940. godine, gotovo kompletna uključena u aktivnost NOP-a sve do konačne pobjede. Pored mnogih drugih to su bili drugovi: Slavko Blašković, Toma Mavrić, Joža Skočilić, Ivica Baretić, Jurica Knez, Ivica Gašparović-Gašo, Jože Kalafatić Malicija, Šime Brnčić, Miško Antonić, Vilim Barac, Zvonko Barac i Ivo Stipaničić.

2. Iz ove grižansko-bribirske grupe aktivista u Zagrebu mnogi su pogi-nuli u NOB-i, a među njima Tomo Mavrić, Jože Kalafatić, Ivica Gašparović-Gašo, Andrica Barac i Stjepan Matić. Uhapšeni u Zagrebu i likvidirani u ustaškim logorima: Dragutin Kinkela, Milan Blažičević i Tomo Meleh. Uhapšeni u Zagrebu i bili u ustaškim logorima i zatvorima: Mirko Radalj, Ante Kaleb, Ignac Katunar i drugi.

3. Grižansko-bribirska grupa dala je u NOB-u zapažen broj istaknutog rukovodilačkog kadra: članova i sekretara Kotarskog, Okružnog i Oblasnog komiteta KPH (Tomo Mavrić, Jurica Knez, Joža Kalafatić, Slavko Blašković, Ivica Baretić, Vilim Barac), člana Okružnog i Oblasnog komiteta SKOJ-a Ivicu Gašparovića-Gašu i na koncu vojne rukovodiocce, političke komesare i partijske rukovodiocce brigada i divizije (Joža Skočilić, Ivo Stipaničić, Miško Antonić, Zvonko Barac) i mnogi drugi u četama i bataljonima.

*Članovi građansko-bribirske grupe i pododbora »Narodne pomoći« u Zagrebu 1941.
Slijeva sjede: M. Stipaničić, J. Kalafatić Malicija, I. Kaliman, J. Skočilić, A. Pančić,
Nada, I. Stipaničić. Slijeva stoje: A. Kaleb, J. Pančić, Z. Barac*

*Štrajkaška straža 1936. godine na ulazu u »Zagr. zbor«
Slijeva: T. Mavrić, I. Stipaničić, V. Barac, S. Baretić, F. Možević*